

Josef Andersson: Det foreliggende Lovforslag om Iværksættelse af offentlige Arbejder og Beskæftigelse af arbejdsløse udgør et vigtigt Led i Bestræbelserne for at komme Arbejdsløsheden til Livs. Arbejdsløsheden er jo et af vor Tids værste Onder; ikke blot for de Arbejdere, der rammes af den, men for hele Samfundet er Arbejdsløsheden en Ulykke. Spørgsmaalet om at skaffe Arbejde til de ledige Hænder er derfor af meget stor Betydning og Rækkevidde, det er faktisk vor Tids økonomiske Nøgleproblem. Arbejdsløsheden er selv under normale Samfundsforhold med fri Adgang til Udnyttelse af Produktionsmidlerne en haard Belastning, men under Krigstid og Dyrtid bliver Arbejdsløsheden endnu mere trykkende og faretruende.

Da Arbejdsløsheden har sin Rod i selve Samfundets sociale og økonomiske Struktur, kan den naturligvis ikke afskaffes ved en eller anden Lovforanstaltning, men det er en tvingende Nødvendighed under de nuværende Forhold, at der fra Samfundets Side gøres alt, hvad gøres kan, for at bekæmpe Arbejdsløsheden, saa at de flest mulige arbejdsledige kan faa den paatvungne ødelæggende og demoraliserende Lediggang ombyttet med produktivt Arbejde.

Der tales i denne Tid saa meget om, at intet maa gaa til Spilde, men hvilke enorme og uerstattelige Værdier gaar der ikke hver Dag til Spilde ved, at Samfundets største Aktiv, Arbejdskraften, i saa stort Omfang, som Tilfældet er, ikke bliver udnyttet? Dette Forhold er saa samfundsskadeligt, at det maa bringes til Ophør. Samfundet yder store Beløb til Understøttelse af de arbejdsløse. Det vilde være langt bedre, om disse Midler kunde blive udnyttet til Iværksættelse af produktivt Arbejde, der gav de arbejdsløse Beskæftigelse. Den Tilfredshed, der fra alle Sider kom til Orde over for Regeringens store Beskæftigelsesplaner, tydede da ogsaa paa en udbredt Forstaaelse af Nødvendigheden af, at alle Samfundets disponible økonomiske og produktive Kræfter sættes ind i Kampen mod Arbejdsløsheden.

Dette Lovforslag, der er en Fortsættelse af Beskæftigelsesloven af 1938, er i det væsentligste opbygget efter de samme Principper som denne Lov, selv om der er sket en Del Ændringer. Det gælder i Særlighed Bestemmelsen om Arbejdstid og Arbejds løn, som mit Partis Ord fører ytrede en vis Betænkelighed ved under Lovforslagets Behandling i det andet høje Ting.

Efter Ministerens Gennemgang af Lovforslaget og den indgaaende Behandling i

det andet høje Ting finder jeg ingen Anledning til at komme nærmere ind paa Enkeltheder. Som det fremgaar af den Betænkning, der er afgivet af Udvalget i det andet høje Ting, er der sket en Ændring i Lovforslagets § 4 vedrørende Bestemmelserne om Arbejdstid og Arbejds løn. Denne Ændring er ganske vist en Forbedring af Lovforslaget paa dette Punkt, men jeg tror, det er uheldigt, at man her i Modsætning til i Beskæftigelsesloven af 1938 har fastsat en Løn, der ligger under den tarifmæssige, for de offentlige Arbejder, der iværksættes for at skaffe de arbejdsløse Beskæftigelse. I Betragtning af Lovforslagets Betydning for Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden og af, at det Arbejde, der bliver iværksat, maa betragtes som Nødhjælpsarbejde, samt i Betragtning af den tilvejebragte Enighed mellem Partierne om Lovforslaget kan jeg dog tilsige mit Partis Støtte til dets Gennemførelse i det høje Ting.

Ved Fremsættelsen af den store Beskæftigelsesplan udtaltes der Forventning om, at ca. 50 000 Mand derved vilde komme i Arbejde. De Arbejder, der er peget paa i de forskellige Beskæftigelseslove og under disse Loves Behandling, er for en stor Del ikke blot paakrævede, men vil give Arbejde til mange ledige Hænder, og disse Arbejders Udførelse vil tillige faa Betydning langt ind i Fremtiden og blive en national Gevinst for det danske Samfund.

Hvad er det da for Arbejder, det her drejer sig om? Der er stillet Midler til Raadighed i Form af Tilskud eller Laan til følgende Arbejder: Fremme af Skolebyggeri, Opførelse af Boliger til Landarbejdere og andet nødvendigt Byggeri, Istandsættelse af Bygninger paa Landet og Beboelsesejendomme i Hovedstaden og Købstæderne, Anlæg af Stier, Veje, Gader, Parker, Idrætspladser og Svømmebassiner, Indretning af Biblioteker, Forsamlingslokaler, Bygning af Broer og Viadukter, Landvinding ved Inddæmning og Opdyrkning af nye Arealer, Grundforbedring og Oprettelse af Ungdomslejr samt mange flere Arbejder. Der er, som man ser, Opgaver nok at tage fat paa. Der er for nyli i Københavns Kommune udarbejdet en Plan om Arbejder til et Beløb af 116 Mill. Kr., Arbejder, der vil give 3¼ Million Arbejdsdage. Arbejderne venter paa Udførelsen, og Tusinder af Arbejdere venter paa at faa Arbejde. Vi staar her over for en stor social og national Opgave, hvis Løsning kræver alle gode Kræfters Samvirken. Forudsætningen for Opgavens heldige Løsning er imidlertid en levende social og national Forstaaelse af, hvad Tiden kræver, og idet